

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium dyplomowe
Nazwa w języku angielskim:		Graduation seminar
Język wykładowy:	Język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	III	
Semestr:	5,6	
Liczba punktów ECTS:	10	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Wojciech Gonet, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Wojciech Gonet, prof. uczelni, dr Agnieszka Dybowska, dr Jerzy Szukalski, dr Monika Niedziółka, dr Łukasz Świącicki
Założenia i cele przedmiotu:		<ol style="list-style-type: none"> Samodzielne przygotowanie pod opieką nauczyciela akademickiego pracy o charakterze projektowym, analizy studium przypadku lub o charakterze przeglądowym Przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Posiada wiedze na temat praw autorskich i specyfiki funkcjonowania jednolitego systemu antyplagiatowego	K_W20
W_02	Posiada wiedzę na temat struktury i zasad opracowywania prac naukowych o metodach technik i instrumentów pozyskiwania informacji pierwotnych i wtórnych	K_W08 K_W17

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi dobierać problemy badawcze, dobierać i właściwie wykorzystywać źródła literaturowe oraz narzędzia badawcze, posiada umiejętność identyfikowania prawidłowości występujących w obrębie badanego problemu, a także umiejętności analizy i oceny i wnioskowania	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04
U_02	Potrafi redagować spójne i logiczne treści z wykorzystaniem profesjonalnej i poprawnej terminologii, umie dokonać prezentacji wybranych treści pracy na forum grupy seminaryjnej	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy badawcze, jest przekonany o znaczeniu wiedzy w rozwiązywaniu problemów badawczych	K_K01 K_K02 K_K03
Forma i typy zajęć:		seminarium
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte w trakcie studiów		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki pisania prac naukowych 2. Specyfika przygotowania prac naukowych w dyscyplinie nauk o polityce i administracji 3. Ochrona własności intelektualnej i zasady korzystania z informacji o charakterze wtórnym w tym źródeł literaturowych 4. Prezentacja zalecanej tematyki prac seminaryjnych 5. Metodologia pracy badawczej 6. Omówienie wymogów formalnych dotyczących <ol style="list-style-type: none"> a) Konstrukcji pracy b) Korekty językowej c) Stosowania przypisów i odsyłaczy 		

- d) Wykazu źródeł informacji wtórnej
- e) Korzystania z elektronicznych baz danych
- 7. Prezentowanie koncepcji prac seminaryjnych
- 8. Omówienie zagadnień egzaminacyjnych

Literatura podstawowa:

1. R. Wojciechowska, Przewodnik pisania pracy dyplomowej, Difin Warszawa 2010
2. R. Zenderowska, Praca magisterska jak pisać i obronić, Wskazówki metodologiczne, CEDEWU, Warszawa 2007/2008

Literatura dodatkowa:

Literatura dodatkowa jest wskazywana przez nauczyciela prowadzącego seminarium

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład interaktywny, dyskusja, prezentacja wybranych treści prac seminaryjnych

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych następuje w trakcie zajęć, poprzez ocenę prezentacji koncepcji wskazanych przez nauczyciela treści prac seminaryjnych, ocenę przygotowania studenta do zajęć, jego aktywności na zajęciach i postępów w zakresie opracowywania pracy

Forma i warunki zaliczenia:

Seminarium zaliczenie bez oceny

Sposób oceniania: nauczyciel podejmuje decyzję o zaliczenia seminarium na podstawie przygotowania studenta do zajęć i jego aktywności na zajęciach

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
seminarium	60 godzin
konsultacje	5 godzin
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury	60 godzin
Przygotowanie koncepcji pracy zaliczeniowej	45 godzin
Przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy	80 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	10

Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
seminarium	40 godzin
konsultacje	5 godzin
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury	60 godzin
Przygotowanie koncepcji pracy zaliczeniowej	55 godzin
Przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy	90 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	10

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Współczesne teorie prawa i polityki(przedmiot w języku angielskim)
Nazwa w języku angielskim:	ContemporaryLegal and PoliticalTheories
Język wykładowy:	język angielski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia
Rok studiów:	III
Semestr:	5
Liczba punktów ECTS:	4
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Łukasz Świącicki
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Łukasz Świącicki
Założenia i cele przedmiotu:	<p>Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z zasadniczymi stanowiskami, nurtami i problemami współczesnej teorii prawa i polityki.</p> <p>Celem szczegółowym jest uświadomienie wagi poruszanych zagadnień, rozbudzenie zainteresowań studenta, poprzez dyskusję na temat zasadniczych problemów, które leżą u</p>

		podstaw prawno-moralnych ustroju politycznego i życia społeczno-ekonomicznego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę o relacji prawa, polityki i filozofii	K_W01
W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o poglądach na instytucje, normy i idee społeczno-polityczne i prawne	K_W17
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student umie formułować własne opinie na temat zjawisk politycznych, prawnych i ekonomicznych, stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować	K_U05
U_02	Student sprawnie posługuje się systemami etycznymi w celu analizy i oceny rozwiązań prawnych i politycznych	K_U03
U_03	Student posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku angielskim z wykorzystaniem podstawowej terminologii z zakresu współczesnych teorii prawa i polityki	K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
Ks_01	Student dostrzega i identyfikuje dylematy etyczne, potrafi argumentować za wybranym stanowiskiem w debacie publicznej	K_K02
Ks_02	Student ma świadomość potrzeby krytycznej oceny zmian zachodzących w społeczeństwie, gospodarce i prawie i potrzeby doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu różnych dziedzin i dyscyplin wiedzy	K_K04
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu prawa i wiedzy o społeczeństwie		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilitarianism 2. Liberalegalitarianism 3. Libertarianism 4. Marxism 5. Communitarianism 6. Citizenship Theory 7. Multiculturalism 8. Feminism 9. Legal Positivism (From Hobbes, Bentham and Austin to Hart) 10. Normativism (Kelsen) 11. Realism 12. Natural Law Tradition in Jurisprudence 13. Separation of Law and Morality (Fuller, Dworkin) 14. Sociology of Law 		

15. Radical Jurisprudence (Critical Legal Studies, Postmodernists, Feminists)
16. Economic Analysis of Law
17. Evolutionary Jurisprudence
18. Justice

Literatura podstawowa:

1. M. J. Sandel, Justice. What's the Right Thing to do?, New York 2009 (pol. wyd. M. J. Sandel, Sprawiedliwość. Jak postępować słusznie?, Warszawa 2013).
2. M. N. Rothbard, The Ethics of Liberty, 1982 (dostęp: <https://mises.org/library/ethics-liberty>)
3. P. Curzon, Jurisprudence. Lecture Notes, London 1999.
4. W. Kymlicka, Contemporary Political Philosophy, Oxford 2002 (pol. wyd. W. Kymlicka, Współczesna filozofia polityczna, Kraków 1998).

Literatura dodatkowa:

1. M. Zirk-Sadowski, Wprowadzenie do filozofii prawa, Warszawa 2011.
2. K. Chojnicka, W. Kozub-Ciembroniewicz (red.), Doktryny polityczne XIX i XX wieku, Kraków 2000.
3. D. Pietrzyk-Reeves, B. Szlachta (red.), Współczesna filozofia polityki. Wybór tekstów źródłowych, Kraków 2003.
4. Inne rekomendowane pozycje (artykuły, rozdziały, fragmenty).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład audytoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja sokratejska, symulacja sytuacji etycznej, eksperyment myślowy, praca z tekstem źródłowym.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów w zakresie wiedzy przeprowadzana jest w trakcie kolokwium pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studenta materiału wykładowego oraz wskazanych materiałów dodatkowych.

Weryfikacja efektów w zakresie umiejętności następuje w trakcie kolokwium pisemnego oraz poprzez ocenę aktywności studenta na zajęciach.

Weryfikacja efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych następuje w trakcie zajęć poprzez ocenę systematyczności studenta, stopnia opanowania zadanego materiału, ustnych wypowiedzi oraz prac pisemnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: zaliczenie na ocenę

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny

Wykład: Zaliczenie końcowe ma formę zaliczenia pisemnego. Na prośbę studenta możliwe jest uzyskanie zaliczenia końcowego w formie kolokwium ustnego. Kolokwium pisemne ma formę testu zawierającego pytania zamknięte lub/i otwarte.

Procentowy zakres ocen z kolokwium: 91 – 100% – bdb, 81 – 90% – db+, 71 – 80% – db, 61 – 70% – dst+, 51 – 60% – dst, 50 – 0% - ndst

Ćwiczenia: Oceniana jest systematyczność, obecność na zajęciach, aktywność w trakcie dyskusji, stopień przygotowania do zajęć, pomysłowość i inicjatywa.

Na ocenę końcową (wpisywaną do systemu USOS) w 50% wpływa ocena pracy studenta na ćwiczeniach oraz w 50% wynik kolokwium z wykładów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe:	
- wykłady	- 45 godzin
- ćwiczenia	- 15 godzin
- konsultacje	- 2 godziny
Praca własna studenta:	
- studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	- 15 godzin
- przygotowanie do egzaminu	- 13 godzin
- przygotowanie do ćwiczeń	- 10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe:	
- wykłady	- 25 godzin
- ćwiczenia	- 10 godzin
- konsultacje	- 2 godziny
Praca własna studenta:	
- studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	- 20 godzin
- przygotowanie do egzaminu	- 20 godzin
- przygotowanie do ćwiczeń	- 23 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Prawo Unii Europejskiej
Nazwa w języku angielskim:	European Union Law

Język wykładowy:	język angielski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja		
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny		
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia		
Rok studiów:	III		
Semestr:	5		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Krzysztof Prokop, prof. uczelni		
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Krzysztof Prokop, prof. uczelni		
Założenia i cele przedmiotu:	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z instytucjonalną pozycją i specyfiką prawa Unii Europejskiej, uświadomienie jego znaczenia dla funkcjonowania systemu prawa unijnego, procesotwórczej roli jego recepcji.		
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego	
W_01	Student posiada wiedzę na temat prawa Unii Europejskiej oraz podstawowej terminologii prawa UE	K_W02	
W_02	Student posiada wiedzę o strukturach instytucji prawnych UE oraz relacjach między prawem UE a życiem społecznym i ekonomicznym	K_W08	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego	
U_01	Student potrafi prawidłowo czytać akty prawne UE oraz umiejscawiać je w systemie prawa UE	K_U02	
U_02	Student potrafi prawidłowo zastosować akt prawny UE do analizy konkretnego zjawiska	K_U03	
U_03	Student posiada umiejętność krytycznego analizowania przyczyn konkretnych zjawisk prawnych zachodzących w prawie unijnym	K_U05	
U_04	Student posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku angielskim z wykorzystaniem podstawowej terminologii z zakresu prawa UE	K_U13	

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
Ks_01	Student ma przekonanie o wadze prawa unijnego dla życia społecznego, potrafi odnosić zdobytą wiedzę do procesów społecznych, ekonomicznych i politycznych	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Ogólna wiedza z zakresu przedmiotów: Nauka o prawie, Historia administracji, Nauka o polityce		
Treści modułu kształcenia:		
<ul style="list-style-type: none"> • Historia integracji europejskiej z perspektywy rozwoju prawa wspólnotowego/unijnego • Ramy instytucjonalne UE • Instytucje UE w ujęciu prawnym • Prawo pierwotne UE (traktaty) • Istota i zasady prawa unijnego • Prawa podstawowe UE • Prawo wtórne i jego akty • Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje • Rekomendacje i opinie 		
Literatura podstawowa:		
J. Jaskiernia, Institutions and Sources of Law of the European Union, Toruń 2023		
Literatura dodatkowa:		
<ul style="list-style-type: none"> • J. McCormick, Understanding the European Union, London 2017 • The Oxford Handbook of European Union Law, Oxford 2015 • J. Barcz, M. Górka, A. Wyrozumska, Instytucje i prawo Unii Europejskiej. Podręcznik dla kierunków prawa, zarządzania i administracji, Warszawa 2023. • Nowy podręcznik prawa Unii Europejskiej: instytucje i porządek prawny, prawo materialne, red. A. Zawidzka-Łojek, A. Łazowski, Warszawa 2022. • Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej, red. M. M. Kenig-Witkowska, Warszawa 2019. • Oficjalna baza aktów prawnych UE https://eurlex.europa.eu/homepage.html?locale=en • Dodatkowo: krótkie artykuły, rozdziały w książkach, artykuły i doniesienia prasowe) będą wskazywane na bieżąco i w miarę potrzeby skontekstualizowania omawianych zagadnień lub podania przykładów 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład informacyjny, podawczy, interaktywny, problemowy, referaty studentów, dyskusja, omawianie treści aktów prawnych, translacje, krótkie wypowiedzi ustne, praca w zespołach		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy przeprowadzana jest w trakcie kolokwium pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studenta materiału wykładowego oraz wskazanych materiałów dodatkowych.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje w trakcie kolokwium pisemnego oraz poprzez ocenę aktywności studenta na zajęciach, wygłoszenie referatu, wykonywanie zadań zleconych na ćwiczeniach.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w trakcie zajęć poprzez ocenę systematyczności studenta, stopnia opanowania zadanego materiału oraz ustnych wypowiedzi.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: zaliczenie na ocenę

Kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej – test jednokrotnego wyboru.

Procentowy zakres ocen z kolokwium:

90 – 100% – bdb,

80 – 89% – db+,

70 – 79% – db,

60 – 69% – dst+,

50 – 59% – dst,

49% i poniżej - ndst

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny

Oceniana jest systematyczność, obecność na zajęciach, wygłoszenie referatu, realizacja zadań zleconych na zajęciach, aktywność w trakcie dyskusji, stopień przygotowania do zajęć, pomysłowość i inicjatywa.

Na ocenę końcową (wpisywaną do systemu USOS) w 50% wpływa ocena pracy studenta na ćwiczeniach oraz w 50% wynik kolokwium z wykładów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Godziny kontaktowe:

wykłady

45

ćwiczenia

15

konsultacje

2

Praca własna studenta:

studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury

15

przygotowanie do zaliczenia	13
przygotowanie referatu	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe:	
wykłady	25
ćwiczenia	10
konsultacje	2
Praca własna studenta:	
studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20
przygotowanie do zaliczenia	20
przygotowanie referatu	23
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	System finansowy jednostek samorządu terytorialnego
Nazwa w języku angielskim:	Financial system of local government units
Język wykładowy:	polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	Pierwszego stopnia
Rok studiów:	III
Semestr:	5
Liczba punktów ECTS:	5

Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Monika Stachowiak-Kudła
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Monika Stachowiak-Kudła (wykład) mgr Urszula Kierzkowska (ćwiczenia)
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest zdobycie przez studenta poszerzonej i pogłębionej wiedzy w zakresie ekonomicznych podstaw funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma poszerzoną wiedzę o strukturach, instytucjach i więziach lokalnych i regionalnych	K_W_01
W_02	Student zna regulacje prawne finansowania potrzeb lokalnych	K_W_02
W_03	Student rozumie znaczenie aktywności obywatelskiej dla rozwoju struktur, instytucji i więzi lokalnych i regionalnych	K_W_03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w środowisku lokalnym i regionalnym	K_U_01
U_02	Student potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne i prawne w strukturach lokalnych	K_U_03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student ma przekonanie o znaczeniu zachowań profesjonalnych i etycznych przy określaniu priorytetów działania administracji lokalnej	K_K_01
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość prawa finansowego		
Treści modułu kształcenia:		
Ogólne zagadnienia prawa finansów jednostek samorządu terytorialnego (dochody i wydatki; środki ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi oraz środki z budżetu Unii Europejskiej; deficyt budżetu jednostki		

samorządu terytorialnego, źródła jego pokrycia oraz nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego; przychody jednostek samorządu terytorialnego; ograniczenia pozyskiwania środków zwrotnych przez jednostki samorządu terytorialnego).

Prawo budżetowe jednostek samorządu terytorialnego (budżet; uchwała budżetowa; wykonywanie budżetu; kontrola wykonania; wieloletnia prognoza finansowa; indywidualny wskaźnik zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego i jego wpływ na uchwalenie budżetu; program postępowania naprawczego jednostki samorządu terytorialnego).

Podatki (podatek od nieruchomości; podatek leśny, podatek rolny, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych, podatek od czynności cywilnoprawnych a podatek od towarów i usług; podatek od środków transportowych) i opłaty samorządowe.

Literatura podstawowa:

M. Banaszewska, S. Kańduła, J. Przybylska. Finanse samorządu terytorialnego. Ujęcie praktyczne. Warszawa 2020.

H. Izdebski, Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności. Warszawa (najnowsze wydanie). Aktualne artykuły z czasopism: „Samorząd Terytorialny” i „Finanse Komunalne”.

Literatura dodatkowa:

L. Patrzalek, Finanse samorządu regionalnego we wspieraniu rozwoju regionu. Wrocław 2019.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny wspomagany prezentacjami multimedialnymi.

Ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań praktycznych i kasusów, dyskusja, analiza dokumentów źródłowych, praca w zespołach, dyskusja dydaktyczna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę aktywności studenta na zajęciach, zwłaszcza w trakcie dyskusji tematycznych oraz rozwiązywania zadań praktycznych i kasusów.

Weryfikacja efektów w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Ocena końcowa z przedmiotu jest oceną zintegrowaną. Składają się na nią punkty z: ćwiczeń (25%) i egzaminu (75%).

Zasady zaliczenia ćwiczeń: 1) obecność na zajęciach; 2) prawidłowa realizacja ćwiczeń praktycznych mających na celu kształtowanie umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów prawnych, analizy tekstu prawnego, ustalania wysokości podatku, przyporządkowywania do właściwej grupy wydatków oraz pisania pism w sprawie; 3) uzyskanie pozytywnego wyniku z pisemnego kolokwium. Do kolokwium podchodzi student, który ma nie więcej niż jedną niezaliczoną nieobecność. Pozytywna ocena ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej

oceny z kolokwium, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż jednym zajęciach w ciągu semestru.

Zasady przystąpienia do egzaminu: Do egzaminu może przystąpić student, który najpóźniej na dzień przed egzaminem uzyskał zaliczenie ćwiczeń.

Zasady zaliczenia egzaminu: Egzamin składa się z 10 pytań otwartych. Za każdą poprawną a jednocześnie najpełniejszą odpowiedź student otrzymuje 2 punkty.

Skala ocen z egzaminu:

Poniżej 11 pkt - ocena: 2

12 – 13 pkt – ocena: 3,0

14 – 15 pkt – ocena: 3,5

16 – 17 pkt – ocena: 4,0

18 – 19 pkt – ocena: 4,5

Powyżej 20 pkt – ocena: 5,0

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w konsultacjach	5
Rozwiązywanie kasusów	15
Przygotowanie do ćwiczeń, w tym przeczytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	30
Przygotowanie do egzaminu, w tym przeczytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w konsultacjach	5

Rozwiązywanie kasusów	15
Przygotowanie do ćwiczeń, w tym przeczytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	40
Przygotowanie do egzaminu, w tym przeczytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Bezpieczeństwo państwa i regionu	
Nazwa w języku angielskim:	Economic security of the state and the region	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja	
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	Obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	I	
Rok studiów:	III	
Semestr:	V	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Monika Niedziółka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Monika Niedziółka	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem przedmiotu jest nabycie umiejętności rozumienia i interpretacji podstawowych zagadnień związanych z kształtowaniem bezpieczeństwa ekonomicznego na różnym poziomie organizacji terytorialnej państwa.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	zna podstawowe kategorie i pojęcia związane z bezpieczeństwem ekonomicznym	K_W02, K_W06,

W_02	ma wiedzę o uwarunkowaniach, instrumentach, oraz elementach bezpieczeństwa ekonomicznego	K_W05, K_W06,
W_03	zna prawne, administracyjne oraz organizacyjne obowiązki oraz uprawnienia poszczególnych jednostek organizacji terytorialnej państwa w zakresie kształtowania bezpieczeństwa ekonomicznego	K_W02, K_W06,
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi prawidłowo wykorzystać zdobytą wiedzę do interpretacji i oceny bezpieczeństwa ekonomicznego	K_U05
U_02	potrafi oceniać zjawiska sprzyjające bezpieczeństwu ekonomicznemu oraz ryzyko, które to bezpieczeństwo ogranicza	K_U10
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	ma świadomość konieczności doskonalenia swojej wiedzy w związku ze zmiennością uwarunkowań i rozwiązań w sektorze publicznym	K_K04
Forma i typy zajęć:	Wykład oraz ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo ekonomiczne – charakterystyka pojęcia, instrumenty, determinanty 2. Kryteria oceny bezpieczeństwa ekonomicznego państwa i regionu – uwarunkowania i zagrożenia 3. Możliwości kształtowania bezpieczeństwa na różnych poziomach organizacji terytorialnej państwa 4. Składowe bezpieczeństwa ekonomicznego i ich charakterystyka 5. Bezpieczeństwo energetyczne 6. Bezpieczeństwo surowcowe i żywnościowe 7. Bezpieczeństwo środowiskowe 8. Bezpieczeństwo finansowe 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Raczkowski, Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem, Wolters Kluwer, 2016. 2. A. Jackiewicz, A. Trzaskowska-Dmoch, Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa. Uwarunkowania, procesy, skutki. CeDeWu, 2018. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. K.Kuciński (red.), Komponenty bezpieczeństwa ekonomicznego przedsiębiorstw, CeDeWu, 2018. 2. K. Kuciński (red.), Lokalizacja ekonomicznie bezpieczna, CeDeWu, 2017. 3. J.Popławska, A.Wasiuta, J.Rokitowska, Determinanty ekonomiczne bezpieczeństwa energetycznego od ery węglowej do energetyki obywatelskiej, WNUP, Kraków 2022 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań, ćwiczeń, casów oraz prezentacji przygotowanych przez studentów pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia w zakresie umiejętności następuje poprzez rozwiązywanie ćwiczeń, testów, zadań na ćwiczeniach oraz przygotowanie samodzielnych prezentacji.

Weryfikacja efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w trakcie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności i aktywności studenta oraz jego zachowań oraz umiejętności pracy zespołowej w grupie ćwiczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: zaliczenie pisemne z oceną, test jednokrotnego wyboru

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny, aktywność przeliczana na ocenę.

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie odpowiedniej ilości plusów za aktywność (na studiach stacjonarnych pięć plusów, na studiach niestacjonarnych pięć plusów). Każda większa ilość plusów wpływa na podwyższenie oceny. Plusy są przeliczane na ocenę.

5-6 plusów ocena dostateczna

7 plusów ocena dostateczna plus

8-9 plusów ocena dobra

10 plusów ocena dobra plus

11 i więcej plusów ocena bardzo dobra

Student otrzymuje propozycję oceny na podstawie pracy na ćwiczeniach i aktywności na wykładach. Studenci którzy nie wypracują przez cały semestr oceny przynajmniej dostatecznej oraz ci, którzy wypracowaną w ciągu semestru ocenę chcą podwyższyć przystępują do testu końcowego. Wówczas na ocenę końcową z przedmiotu (wpisywaną do systemu USOS Web) w 50% wpływa wynik testu oraz w 50% - ogólną ocenę z ćwiczeń.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Konsultacje	15
Czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	5
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	20
Ćwiczenia	10
Konsultacje	15

Czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	5
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do egzaminu	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Zamówienia publiczne
Nazwa w języku angielskim:		Public Procurement Law
Język wykładowy:	Język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	III	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Ł. Ciołek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ł. Ciołek
Założenia i cele przedmiotu:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie studentom wiedzy dotyczącej systemu zamówień publicznych, który obejmuje zasady i procedury wydatkowania środków publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane. 2. Nabycie przez studenta umiejętności prawidłowego zastosowania przepisu do oceny określonego zdarzenia z zakresu prawa zamówień publicznych. 3. Przygotowanie studenta do pracy w komórce organizacyjnej obsługującej zamówienia publiczne w jednostce publicznej lub prywatnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu

		kierunkowego
W_01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu terminologii oraz podstawowych instytucji prawa zamówień publicznych	K_W04 K_W05
W_02	zna regulacje prawne finansowania potrzeb lokalnych i regionalnych	K_W09
W_03	zna więzi prawne, ekonomiczne i organizacyjne tworzone dla realizacji zadań publicznych o znaczeniu lokalnym oraz regionalnym	K_W03
W_04	ma wiedzę o relacjach między wykonawcami a instytucjami administracji publicznej	K_W22
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	posiada umiejętność w zakresie określenia i wyboru trybu udzielenia konkretnego zamówienia publicznego	K_U06
U_02	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi, prawnymi i etycznymi w celu rozwiązywania konkretnych problemów, potrafi przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego	K_U07
U_03	analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów z zakresu prawa zamówień publicznych i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	K_U09
U_04	wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy urzędnika administracji publicznej związanych z prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	K_U08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	ma świadomość znaczenia profesjonalnej i etycznej postawy dla skutecznego współdziałania w grupie i wykonywania w niej różnych ról w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	K_K01
K_02	umie uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów społecznych, gospodarczych i obywatelskich, uwzględniając aspekty prawne związane ze stosowaniem prawa zamówień publicznych	K_K03
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu prawa cywilnego oraz prawa finansowego uzyskana w ramach przedmiotów objętych programem nauczania w poprzednich latach.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Geneza zamówień publicznych
2. Wspólnotowe i krajowe źródła prawa zamówień publicznych.
3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy prawa zamówień publicznych.
4. Zasady udzielania zamówienia publicznego.
5. Tryby udzielania zamówień publicznych.
6. Ocena ofert i wybór najkorzystniejszej oferty.
7. Umowy o wykonanie zamówienia publicznego.
8. Środki ochrony prawnej.
9. Administracja zamówień publicznych.
10. Kontrola zamówień publicznych.
11. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w obszarze zamówień publicznych
12. Specyfika wyboru partnera prywatnego w partnerstwie publiczno-prywatnym
13. Specyfika wyboru koncesjonariusza w koncesji na roboty budowlane lub usługi

Literatura podstawowa:

1. P.Bielarczyk, W. Gonet, A. Wójtowicz-Dawid (red.), Zamówienia publiczne. Praktyczny przewodnik, Wolters Kluwer, Warszawa 2021
2. A. Powałowski, E.Przeszło (red.), Leksykon prawa zamówień publicznych. Podstawowe pojęcia, C.H.Beck, Warszawa 2022

Literatura dodatkowa:

1. E. Marcjoniak, Zamówienia publiczne. Wzory pism i dokumentów, Wolters Kluwer, Warszawa 2021
2. P.Granecki, I. Granecka, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2021
3. A. Gawrońska-Baran, E. Wiktorowska, A. Wiktorowski, P. Wójcik, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. I.Skubiszak-Kalinowska (red.), Meritum. Zamówienia publiczne, Wolters Kluwer, Warszawa 2023

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego.

Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów kształcenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę pracy indywidualnej studenta.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w trakcie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności i aktywności studenta oraz jego zachowań w grupie ćwiczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, pracy podczas zajęć i realizacji pisemnego zadania zaliczeniowego

Wykład: egzamin pisemny w formie testowej

Sposób odpowiedzi jest punktowany w następujący sposób:

Prawidłowa odp. na każde pytanie to 1 punkt

Oceny: 0-5 pkt 2,0, 6 pkt – 3,0; 7 pkt – 3,5; 8 pkt – 4,0; 9 pkt – 4,5; 10 pkt – 5,0

Na ocenę końcową wpływa wynik z egzaminu.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	30 godzin
ćwiczenia	15 godzin
konsultacje	15 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i orzecznictwa	20 godzin
przygotowanie do ćwiczeń	20 godzin
przygotowanie do egzaminu	25 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	15 godzin
ćwiczenia	10 godzin
konsultacje	15 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i orzecznictwa	35 godzin
przygotowanie do ćwiczeń	20 godzin
przygotowanie do egzaminu	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gospodarka komunalna	
Nazwa w języku angielskim:		Municipal economy	
Język wykładowy:	Język polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Administracja
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	III		
Semestr:	5		
Liczba punktów ECTS:	5		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Łukasz Ciołek	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Stanisław Faliński, prof. uczelni, dr Łukasz Ciołek	
Założenia i cele przedmiotu:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie studentom wiedzy na temat gospodarki komunalnej. 2. Student po zakończeniu kursu powinien dysponować wiedzą na temat ekonomicznych uwarunkowań funkcjonowania samorządu terytorialnego i wiedzą na temat organizowania i finansowania przez samorząd terytorialny sfer życia publicznego. 3. Po zakończeniu kursu student ma być wyposażony w wiedzę na temat źródeł finansowania zadań samorządu terytorialnego. 4. Po zakończeniu kursu student powinien znać formy organizacyjno-prawne gospodarki komunalnej i zasady umownego powierzania zadań z zakresu gospodarki komunalnej 	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA		Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student wie co to jest gospodarka komunalna.		K_W09
W_02	Ma świadomość znaczenia decentralizacji gospodarowania władzy publicznej dla demokracji i społeczeństwa obywatelskiego		K_W22

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi zdobywać informacje na temat gospodarki komunalnej w skali makro i mikro	K_U01
U_02	Potrafi zidentyfikować dylematy stojące przed samorządami terytorialnymi	K_U08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Ma świadomość przynależności do konkretnej wspólnoty lokalnej oraz jest świadomy zmian społecznych i konieczności pogłębiania wiedzy administracyjnej i prawnej	K_K04
K_02	Potrafi działać w grupie	K_K03
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu administracji publicznej, a w szczególności ustroju samorządu terytorialnego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie gospodarki komunalnej, pojęcie użyteczności publicznej 2. Zakres prowadzenia działalności gospodarczej przez samorząd terytorialny. Wspólne prowadzenie gospodarki komunalnej przez związki międzygminne, porozumienia gminne. Działalność w sferze użyteczności publicznej i w sferze komercyjnej 3. Podmioty prowadzące gospodarkę komunalną 4. Problematyka monopolii naturalnych 5. Realizacja zadań z zakresu gospodarki komunalnej: dostawy wody i odprowadzanie ścieków, ochrona zdrowia, zbiorowy transport publiczny, świadczenie usług z zakresu sportu i rekreacji, usuwania odpadów 6. Specyfika funkcjonowania gmin uzdrowiskowych i realizacji zadań gospodarczych w tych gminach 7. Umowne powierzanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej 8. Wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego do realizacji zadań publicznych w gospodarce komunalnej 9. Wykorzystanie koncesji na roboty budowlane do realizacji zadań publicznych w gospodarce komunalnej 10. Zakres terytorialny prowadzenia gospodarki komunalnej 11. Promocja jednostki samorządu terytorialnego 12. Obrót prawami właścicielskimi przez jednostki samorządu terytorialnego w spółkach komunalnych 13. Nadzór i kontrola w gospodarce komunalnej 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Gospodarka komunalna. Problematyka realizacji zadań publicznych, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020 		

2. M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020

Literatura dodatkowa:

1. M. Krawczyk, S. Sikorski, D. Strus, M. Niedziółka, W. Gonet Problematyka prowadzenia działalności gospodarczej przez samorząd terytorialny. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe UPH, Siedlce 2020 r.
2. C. Banasiński, K. Jaroszyński, Ustawa o gospodarce komunalnej. Komentarz, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017
3. S. Pawłowski (red.), Umowy w administracji publicznej, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022
4. A. Jezierska-Markocka, Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2019

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego.

Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów kształcenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę pracy indywidualnej studenta.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w trakcie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności i aktywności studenta oraz jego zachowań w grupie ćwiczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, pracy podczas zajęć i realizacji zadania zaliczeniowego

Wykład: egzamin.

Sposób odpowiedzi jest punktowany w następujący sposób:

Prawidłowa odpowiedź na każde pytanie to 1 punkt

Oceny: 0-4 pkt 2,0, 5-6 pkt – 3,0; 7 pkt – 3,5; 8 pkt – 4,0; 9 pkt – 4,5; 10 pkt – 5,0

Na ocenę końcową wpływa wynik z egzaminu.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

wykłady

30 godzin

ćwiczenia

15 godzin

konsultacje	15 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i orzecznictwa	15 godzin
przygotowanie do zajęć	20 godzin
przygotowanie do egzaminu	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	15 godzin
ćwiczenia	10 godzin
konsultacje	5 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i orzecznictwa	20 godzin
przygotowanie do zajęć	30 godzin
przygotowanie do egzaminu	45 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Warsztaty samorządowe
Nazwa w języku angielskim:	Local government workshops
Język wykładowy:	język polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci
Semestr:	piąty
Liczba punktów ECTS:	4

Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Bartłomiej Suchodolski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Bartłomiej Suchodolski
Założenia i cele przedmiotu:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie studentom wiedzy na temat polityki rozwoju lokalnego i regionalnego. 2. Zapoznanie studentów z przyczynami i skutkami realizowanej przez gminy, powiaty i województwa współpracy międzynarodowej. 3. Ukazanie roli współpracy międzynarodowej dla rozwoju wspólnot lokalnych i regionalnych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student wie co to jest polityka rozwoju terytorialnego.	K_W04
W_02	Student zna dokumenty polityki rozwoju.	K_W05
W_03	Student ma wiedzę w zakresie sposobu uzyskiwania informacji o działalności organów jednostek samorządu terytorialnego.	K_W12
W_04	Student zna przepisy prawne oraz zasady organizacji i działalności podmiotów administracji samorządowej.	K_W14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi analizować przyczyny rozwoju społeczności lokalnej.	K_U03
U_02	Student umie zdobywać informacje na temat polityki realizowanej przez konkretne samorządy terytorialne, ze szczególnym uwzględnieniem polityki rozwoju i znaczenia dla tej polityki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego współpracy międzynarodowej.	K_U06
U_03	Student potrafi współpracować w zespole analizując zagadnienia problemowe dotyczące działalności jednostek samorządu terytorialnego	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student posiada umiejętność krytycznej oceny własnej pracy i pracy innych osób wskazując zaistniałe problemy natury etyczno-moralnej.	K_K02

K_02	Student umie przygotowywać projekty o charakterze społecznym i gospodarczym uwzględniając uwarunkowania prawne, ekonomiczne i gospodarcze	K_K03
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu administracji i zarządzania publicznego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie studentom założeń i celów przedmiotu. Omówienie literatury i metodologii realizowania zajęć. Podział obowiązków pomiędzy uczestników zajęć. Omówienie warunków zaliczenia. 2. Charakterystyka polityki rozwoju lokalnego i regionalnego oraz jej instrumentów. 3. Charakterystyka współpracy międzynarodowej samorządów terytorialnych. 4. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych gmin wiejskich. 5. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych gmin miejsko-wiejskich. 6. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych gmin miejskich. 7. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych powiatów ziemskich. 8. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych miast na prawach powiatu. 9. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych polskich metropolii. 10. Prezentacja polityki rozwoju i miejsca w tej polityce współpracy międzynarodowej wybranych województw. 11. Podsumowanie zajęć. Zaliczenia 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. S. Faliński, <i>Współpraca międzynarodowa polskich miast i gmin</i>, Difin, Warszawa 2019. 2. B. Suchodolski, <i>Samorząd powiatowy i jego rola w kreowaniu rozwoju lokalnego</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2020. 3. M. Niedziółka, B. Suchodolski (red.), <i>Współczesne problemy i wyzwania samorządu terytorialnego w Polsce</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019. 4. A. Miszczuk, M. Miszczuk, K. Żuk, <i>Gospodarka samorządu terytorialnego</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. W. Sienkiewicz, <i>Innowacyjny wymiar współczesnej polityki rozwoju lokalnego</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2019. 2. K. Brzozowska, M. Gorzałczyńska-Koczkodaj, M. Kogut-Jaworska, M. Szaja, <i>Finansowe determinanty rozwoju lokalnego i regionalnego</i>, Wydawnictwo edu-Libri, Kraków, Legionowo 2018. 		

3. A. Szromnik, *Marketing terytorialny. Miasto i region na rynku*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku, metoda projektu, burza mózgów, praca z tekstem źródłowym, metoda ćwiczeniowa, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie dyskusji nad wybranym zagadnieniem i poprzez projekt końcowy.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę projektu zespołowego i sposobu jego prezentacji oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Szczegółowe warunki zaliczenia (komponenty oceny końcowej):

- aktywność na zajęciach (max. 30% oceny końcowej);
- projekt/studium przypadku/raport/praca pisemna (max. 50% oceny końcowej);
- prezentacja wyników projektu/studium przypadku/raportu/pracy pisemnej (max. 20% oceny końcowej).

Procentowy zakres ocen:

- 91 – 100% – bardzo dobry
- 81 – 90% – dobry plus
- 71 – 80% – dobry
- 61 – 70% – dostateczny plus
- 51 – 60% – dostateczny
- 50 – 0% – niedostateczny

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	45 h
Konsultacje	15 h
Lektura wskazanych fragmentów literatury	20 h
Przygotowywanie prac i materiałów na warsztaty	20 h

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	30 h
Konsultacje	30 h
Lektura wskazanych fragmentów literatury	20 h
Przygotowywanie prac i materiałów na warsztaty	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Ochrona własności intelektualnej
Nazwa w języku angielskim:	Protection of intellectual property
Język wykładowy:	Język polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszostopnia
Rok studiów:	III
Semestr:	5
Liczba punktów ECTS:	3
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Marzena Andrzejewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Marzena Andrzejewska
Założenia i cele przedmiotu:	Rozumienie i posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu ochrony własności intelektualnej: prawo własności przemysłowej, prawo autorskie i prawa pokrewne, inne prawa. Uznanie prawa twórcy do wynagrodzenia za stworzone dzieło.

Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna terminologię z zakresu ochrony własności intelektualnej, posiada zaawansowaną wiedzę o mechanizmach funkcjonowania, zasadach ochrony i konsekwencjach naruszenia własności intelektualnej, zna strukturę i zasady działania instytucji odpowiedzialnych za ochronę własności intelektualnej.	K_W02, K_W04, K_W05
W_02	Student posiada podstawową wiedzę o uwarunkowaniach organizacyjnych i prawnych, wzajemnych relacjach i zasadach kooperacji pomiędzy instytucjami na szczeblu krajowym, w obrębie wspólnoty europejskiej, a także na szczeblu międzynarodowym w zakresie ochrony własności intelektualnej.	K_W08
W_03	Student posiada podstawową wiedzę o historii kształtowania się instytucji ochrony własności intelektualnej, zasadach i normach funkcjonowania organów państwowych.	K_W18
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi samodzielnie interpretować zjawiska społeczne, dostrzec ich powiązania z dziedzinami prawa i administracji oraz dokonać ich analizy przy wykorzystaniu zdobytej wiedzy, potrafi zastosować zasady prawne z zakresu ochrony własności intelektualnej do omawianego zdarzenia.	K_U01, K_U03
U_02	Student umie identyfikować i interpretować dogmatyczno-prawne, aksjologiczne i funkcjonalne problemy tworzenia i stosowania prawa.	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności dla myślenia i działania przedsiębiorczego. Student rozumie konieczność permanentnego doskonalenia posiadanej wiedzy w związku ze zmianą przepisów prawa. Ma pogłębioną świadomość swoich praw i obowiązków w relacji prawa autorskiego i własności przemysłowej. Dostrzega problemy i potrafi je umiejętnie rozwiązać wykorzystując zdobytą wiedzę.	K_K01, K_K02, K_K03
Forma i typy zajęć:		Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak		
Treści modułu kształcenia:		
1. Własność intelektualna we współczesnym świecie.		

2. Przedmiot, podmioty i treść prawa własności przemysłowej.
3. Zasady ochrony wynalazków, znaków towarowych marki i wzorów przemysłowych.
4. Ochrona know-how w przedsiębiorstwie.
5. Ochrona oznaczeń geograficznych.
6. Przedmiot, podmioty i treść prawa autorskiego.
7. Ochrona praw autorskich i praw pokrewnych

Literatura podstawowa:

1. G. Michniewicz, Ochrona własności intelektualnej, Warszawa 2022

Literatura dodatkowa:

1. J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie i prawa, Warszawa 2021

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny wspomagany prezentacjami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego – testu jednokrotnego wyboru sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – zaliczenie z oceną

Podstawą zaliczenia pisemnego jest opanowanie co najmniej w stopniu dostatecznym przypisanych modułowi treści kształcenia.

Sposób oceniania:

91 – 100% – bdb

81–90% –db+

71–80% –db

61–70% –dst+

51–60% –dst

50 – 0% – ndst

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Wykład

30

Konsultacje	15
Samodzielna analiza wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	10
Przygotowanie do zaliczenia	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	20
Konsultacje	15
Samodzielna analiza wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Ubezpieczenia gospodarcze
Nazwa w języku angielskim:	Economic insurances
Język wykładowy:	Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	I
Rok studiów:	III
Semestr:	V
Liczba punktów ECTS:	4
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	Dr Monika Niedziółka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	Dr Monika Niedziółka Mgr Grzegorz Niedziółka

Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest nabycie umiejętności rozumienia i interpretacji podstawowych zagadnień dotyczących ubezpieczeń gospodarczych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna pojęcia związane z ubezpieczeniami	K_W02 K_W06
W_02	Student ma wiedzę o podstawowych podmiotach z zakresu ubezpieczeń, ich kompetencjach i obowiązkach	K_W05 K_W06
W_03	Student ma wiedzę na temat ekonomicznych, społecznych oraz prawnych uwarunkowaniach ubezpieczeń	K_W02 K_W06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi prawidłowo ocenić oferty ubezpieczeniowe	K_U05
U_02	Student potrafi prawidłowo zastosować przepisy prawa ubezpieczeniowego do analizy i oceny konkretnego zdarzenia	K_U10
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student ma świadomość konieczności doskonalenia swojej wiedzy w związku ze zmiennością uwarunkowań i rozwiązań prawnych w zakresie ubezpieczeń	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykład oraz ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i rozwój ubezpieczeń gospodarczych. 2. Podstawy europejskiego jednolitego rynku ubezpieczeń. Rynek ubezpieczeniowy w Polsce i w Europie. Instytucje rynku ubezpieczeniowego. Przychody, wydatki i wynik finansowy firmy ubezpieczeniowej. 3. Podstawy prawne działalności ubezpieczeniowej. 4. Podstawowe pojęcia związane z ubezpieczeniami gospodarczymi. Podział ubezpieczeń i miejsce w nim ubezpieczeń gospodarczych. Ryzyko w ubezpieczeniach gospodarczych. 5. Produkty ubezpieczeniowe: ubezpieczenia na życie. 6. Ubezpieczenia komunikacyjne. 7. Ubezpieczenia majątkowe. 8. Ubezpieczenia rolne. 9. Ubezpieczenia na życie 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 3. M.Iwanicz-Drozdowska, Ubezpieczenia, PWE, 2017 4. A.Śliwiński, Rola ubezpieczeń w gospodarce, Wyd.SGH, 2019 		

Literatura dodatkowa:

1. D.Fuchs, Ł.Żarnowiec, Ubezpieczenia gospodarcze w działalności samorządu terytorialnego, Wolters Kluwer 2023
2. J.Monkiewicz, Podstawy ubezpieczeń - mechanizmy i funkcje, Warszawa 2001.
3. J.Monkiewicz, Podstawy ubezpieczeń - produkty, Warszawa 2001.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.
Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań, ćwiczeń, casów oraz prezentacji przygotowanych przez studentów pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.
Weryfikacja efektów uczenia w zakresie umiejętności następuje poprzez rozwiązywanie ćwiczeń, testów, zadań na ćwiczeniach oraz przygotowanie samodzielnych prezentacji.
Weryfikacja efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w trakcie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności i aktywności studenta oraz jego zachowań oraz umiejętności pracy zespołowej w grupie ćwiczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: zaliczenie pisemne z oceną, test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny, aktywność przeliczana na ocenę.
Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie odpowiedniej ilości plusów za aktywność (na studiach stacjonarnych pięć plusów, na studiach niestacjonarnych pięć plusów). Każda większa ilość plusów wpływa na podwyższenie oceny. Plusy są przeliczane na ocenę.
5-6 plusów ocena dostateczna
7 plusów ocena dostateczna plus
8-9 plusów ocena dobra
10 plusów ocena dobra plus
11 i więcej plusów ocena bardzo dobra
Student otrzymuje propozycję oceny na podstawie pracy na ćwiczeniach i aktywności na wykładach. Studenci którzy nie wypracują przez cały semestr oceny przynajmniej dostatecznej oraz ci, którzy wypracowaną w ciągu semestru ocenę chcą podwyższyć przystępują do testu końcowego. Wówczas na ocenę końcową z przedmiotu (wpisywaną do systemu USOS Web) w 50% wpływa wynik testu oraz w 50% - ogólną ocenę z ćwiczeń.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Konsultacje	15
Czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	5
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	10

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	25
Ćwiczenia	10
Konsultacje	25
Czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	10
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Syllabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Rynki i instrumenty finansowe
Nazwa w języku angielskim:	Financial markets and instruments
Język wykładowy:	Język polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	Pierwszego stopnia
Rok studiów:	Trzeci
Semestr:	Piąty
Liczba punktów ECTS:	4
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	Dr R. Śnitko
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	Dr R. Śnitko
Założenia i cele przedmiotu:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z podstawowymi rodzajami rynków finansowych. 2. Przedstawienie podstawowych instrumentów finansowych i ich zastosowań. 3. Zapoznanie z podstawowymi instytucjami pośrednictwa finansowego.

Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna strukturę i zasady funkcjonowania rynku finansowego.	K_W02
W_02	Student ma wiedzę o roli podmiotów finansowych oraz zna rolę rynków finansowych i instrumentów finansowych w gospodarce.	K_W06
W_03	Student identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi a instytucjami finansowymi.	K_W06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę o rynkach i instrumentach finansowych do rozwiązywania typowych problemów związanych z funkcjonowaniem organizacji (w tym organizacji finansowych),	K_U10
U_02	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku polskim dotyczących szczegółowych zagadnień związanych z kapitałem finansowym	K_U11
U_03	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłej aktualizacji wiedzy.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności dla myślenia i działania przedsiębiorczego	K_U05
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstaw ekonomii i podstaw finansów.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i funkcje rynków finansowych. 2. Klasyfikacja rynków finansowych. 3. Uczestnicy rynków finansowych. 4. Makro i mikroekonomiczne uwarunkowania rynków finansowych 5. Instrumenty finansowe. 6. Rynek pieniężny i walutowy. 7. Rynek kapitałowy. 8. Instytucje obrotu papierami wartościowymi. 9. Sektor bankowy. 10. Fundusze inwestycyjne. 11. Firmy ubezpieczeniowe. 12. Instytucje kapitałowych ubezpieczeń emerytalnych. 		

13. Wycena instrumentów finansowych.
Literatura podstawowa:
1. J. Czekaj (red.), Rynki, instrumenty i instytucje finansowe, Warszawa 2017 i nowsze
Literatura dodatkowa:
1. M. Al.-Kaber, Współczesne instytucje rynku finansowego, WSE, Białystok 2014. 2. J. Kudła, Instrumenty finansowe i ich zastosowania, KeyText, Warszawa 2013. 3. M. Szczerbak i in. Instrumenty finansowe. Wycena, ewidencja, sprawozdawczość DIFIN Warszawa 2021
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:
Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny wspomagany prezentacjami multimedialnymi. Ćwiczenia audytorjne: klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, giełda pomysłów, dyskusja, realizacja zadań problemowych.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:
Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie zaliczenia/kolokwium pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę kolokwium, ocenę przygotowanych przez studenta rozwiązań zadań problemowych (forma pisemna, forma elektroniczna, prezentacja rozwiązań), oraz ocenę aktywności studenta na zajęciach, a zwłaszcza w trakcie dyskusji tematycznych. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową
Forma i warunki zaliczenia:
Wykład: zaliczenie z oceną Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny Część wykładowa: kolokwium pisemne/ustne Egzamin pisemny: test zawierający pytania zamknięte lub zamknięte i otwarte Procentowy zakres ocen z testu pisemnego: 91 – 100% – bardzo dobry 81 – 90% – dobry plus 71 – 80% – dobry 61 – 70% – dostateczny plus 51 – 60% – dostateczny 50 – 0% – niedostateczny Ćwiczenia: ocena z ćwiczeń uwzględnia ocenę z zadań problemowych oraz aktywność w trakcie dyskusji tematycznych i stopień przygotowania do dyskusji. Na ocenę końcową z przedmiotu wpisywaną do systemu USOS Web w 50% wpływa wynik testu z wykładów oraz w 50% zaliczenie ćwiczeń.
Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	30 godzin
Ćwiczenia	15 godzin
Konsultacje	5 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	10 godzin
przygotowanie do ćwiczeń	20 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	20 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	10 godzin
Konsultacje	5 godzin
studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	20 godziny
przygotowanie do ćwiczeń	25 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	25 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Polityka gospodarcza
Nazwa w języku angielskim:	Economic Policy
Język wykładowy:	Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja

Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):			Pierwszego stopnia
Rok studiów:	III		
Semestr:	5		
Liczba punktów ECTS:	5.0		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Przemysław Czernicki	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Przemysław Czernicki	
Założenia i cele przedmiotu:		<p>Przedstawienie podstawowych założeń polityki gospodarczej kraju.</p> <p>Wyposażenie studentów w umiejętność analizy i oceny zjawisk wywołanych tą polityką.</p> <p>Przedstawienie aktualnych tendencji w gospodarce krajowej..</p>	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA		Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma wiedzę z zakresu terminologii dotyczącej funkcjonowania gospodarki, ekonomii oraz zależności przyczynowo-skutkowych w sferze polityki gospodarczej kraju.		K_W02, K_W04.
W_02	Student zna podstawowe elementy składowe polityki gospodarczej i ich wpływ na rozwój społeczno- gospodarczy kraju		K_W06.
W_03	Student zna metody i źródła pozyskiwania danych publicznych dotyczących funkcjonowania gospodarki i prowadzonej polityki gospodarczej.		K_W12.
W_04	Student posiada wiedzę o instytucjach mających wpływ na całokształt procesów gospodarczych i polityki gospodarczej.		K_W14.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI		Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student osiada umiejętność rozpoznawania, analizowania oraz interpretowania zjawisk społecznych i ekonomicznych		K_U01, K_U05, K_U06

U_02	Student posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku polskim dotyczących zagadnień ekonomii i polityki gospodarczej państwa.	K_U11.
U_03	Student potrafi zaplanować i zorganizować swoją pracę oraz rozwija umiejętność współpracy z osobami w grupie.	K_U14.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności dla myślenia i działania przedsiębiorczego.	K_K01.
K_02	Student rozumie konieczność permanentnego doskonalenia posiadanej wiedzy w związku ze zmianami w polityce gospodarczej.	K_K03, K_K05
K_03	Student rozumie funkcje oraz ekonomiczne uwarunkowania polityki gospodarczej.	K_K03, K_K05
K_04	Student rozumie istotność zachowań profesjonalnych i etycznych przy realizacji stawianych przez siebie lub innych celów	K_K01.
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia audytoryjne.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych zagadnień prawa ekonomii..		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola państwa w życiu społecznym i ekonomicznym. 2. Polityka gospodarcza – podstawowe zagadnienia, cele, narzędzia. 3. Doktryny polityczne i ekonomiczne oraz i wpływ państwa na ich tworzenie. 4. Współczesne systemy ekonomiczne i wpływ państwa na ich formowanie. 5. Polityka fiskalna: budżet, deficyt, dług publiczny. 6. Polityka monetarna: cele, instrumenty, instytucje. 7. Polityka przemysłowa: cele, rodzaje, narzędzia. 8. Polityka społeczna: cele, zadania, instrumenty. 9. Struktura gospodarki narodowej. 10. Wzrost i rozwój gospodarczy. 11. Mierniki wzrostu i rozwoju gospodarczego. 12. Strategie rozwoju gospodarczego. 		

13. *Polski Ład* oraz Krajowy Plan Odbudowy.

Literatura podstawowa:

- 1) 1.D. Rosati, Podstawy polityki gospodarczej, Wyd. SGH, Warszawa 2017.
- 2) B. Winiarski, Polityka gospodarcza, Warszawa 2023.
- 3) Z. Marciniak (red.nauk.), Polityka gospodarcza w Unii Europejskiej, Wyd. SGH, Warszawa 2018.

Literatura dodatkowa:

1. E. Kawecka-Wyrzykowska (red.nauk.), Polityki gospodarcze Unii Europejskiej, Wyd. SGH, Warszawa 2009.
2. R. Kisiel, R. Marks-Bielska, Polityka gospodarcza: zagadnienia wybrane, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Olsztyn 2013.
3. G. Mazur, Wspólna polityka handlowa Unii Europejskiej, Difin, Warszawa 2017.
4. R. Milewski, Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2018.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny wspomagany prezentacjami multimedialnymi.

Ćwiczenia audytoryjne: klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, giełda pomysłów, dyskusja, realizacja zadań problemowych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów kształcenia z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę przygotowanych przez studenta rozwiązań zadań problemowych (forma pisemna, forma elektroniczna, prezentacja rozwiązań), ocenę rozwiązań casestudy oraz ocenę aktywności studenta na zajęciach, a zwłaszcza w trakcie dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: egzamin.

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny

Sposób odpowiedzi jest punktowany w następujący sposób: Prawidłowa odp. na każde pytanie to 1 punkt

Oceny: 0-4 pkt 2,0, 5-6 pkt – 3,0; 7 pkt – 3,5; 8 pkt – 4,0; 9 pkt – 4,5; 10 pkt – 5,0

Na ocenę końcową wpływa wynik z egzaminu.

Bilans punktów ECTS:5.0

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	30
Ćwiczenia	30

Konsultacje	10
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury oraz aktów prawnych	20
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	25
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	10 godzin
Konsultacje	5 godzin
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury oraz aktów prawnych	20 godzin
Przygotowanie do zajęć	30 godzin
Przygotowanie do egzaminu	45
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5.0

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Przedsiębiorczość
Nazwa w języku angielskim:	Entrepreneurship
Język wykładowy:	język polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci

Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Bartłomiej Suchodolski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Bartłomiej Suchodolski mgr Grzegorz Niedziółka	
Założenia i cele przedmiotu:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie przez studentów wiedzy z zakresu przedsiębiorczości i jej uwarunkowań. 2. Rozwinięcie wśród studentów umiejętności rozpoznawania i interpretacji zjawisk ekonomicznych. 3. Kształtowanie wśród studentów postaw przedsiębiorczych. 	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu najważniejszych kategorii i koncepcji mikro i makroekonomicznych odnoszących się do funkcjonowania rynku.	K_W02 K_W06
W_02	Student ma zaawansowaną wiedzę odnośnie cech człowieka przedsiębiorczego oraz jego roli w społeczeństwie.	K_W11 K_W21
W_03	Student zna metody, narzędzia i techniki służące do pozyskiwania danych dotyczących administracji publicznej niezbędnych podczas prowadzenia działalności gospodarczej.	K_W12
W_04	Student ma wiedzę dotyczącą zarządzania przedsiębiorstwem oraz norm i reguł etycznych odnoszących się do jego działalności.	K_W13 K_W14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi dokonywać obserwacji i oceny zachodzących procesów ekonomicznych, prawidłowo diagnozować ich przyczyny oraz przewidywać możliwe skutki.	K_U01 K_U05 K_U10
U_02	Student potrafi dokonać wyborów związanych z prowadzeniem różnych rodzajów działalności gospodarczej.	K_U09

U_03	Student potrafi przygotowywać prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące problematyki przedsiębiorczości.	K_U11
U_04	Student potrafi współdziałać oraz pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_U14
U_05	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_U15
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student potrafi aktywnie uczestniczyć w przygotowywaniu i realizacji projektów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz przewidywać możliwe skutki proponowanych przez siebie rozwiązań.	K_K03
K_02	Student ma świadomość dylematów etyczno-moralnych związanych z podejmowanymi przez siebie decyzjami odnoszącymi się do prowadzonej działalności gospodarczej.	K_K02
K_03	Student potrafi wykorzystywać posiadaną przez siebie wiedzę i umiejętności dla przedsiębiorczego myślenia i działania.	K_K05

Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia
----------------------------	-------------------

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu ekonomii i zarządzania.

Treści modułu kształcenia:

1. Istota i pojęcie przedsiębiorczości.
2. Zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej.
3. Czynniki produkcji w gospodarce.
4. Pojęcie i znaczenie kosztów w działalności gospodarczej.
5. Przedsiębiorca we współczesnym świecie.
6. Identyfikacja zjawiska i determinanty rozwoju przedsiębiorczości.
7. Rola państwa i jego organów w zakresie kształtowania sytuacji prawnej i ekonomicznej przedsiębiorcy.
8. Źródła prawa określające zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w Polsce.
9. Warunki podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.
10. Formy prowadzenia działalności gospodarczej.
11. Procedura zakładania działalności gospodarczej.
12. Źródła finansowania rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.
13. Prowadzenie działalności gospodarczej w warunkach doskonałej i niedoskonałej konkurencji.
14. Prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Unii Europejskiej.
15. Innowacje jako niezbędny element przedsiębiorczości.

Literatura podstawowa:

1. J. Musiałkiewicz, G. Kwiatkowski, *Podstawy przedsiębiorczości 2.0*, Ekonomik, Warszawa 2020.
2. M. Tokarski, A. Tokarski, J. Wójcik, *Biznesplan po polsku*, CeDeWu, Warszawa 2019.
3. K. Zięba, *Przedsiębiorczość*, CeDeWu, Warszawa 2016.
4. B. Glinka, S. Gudkova, *Przedsiębiorczość*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.

Literatura dodatkowa:

1. E. Grzegorzewska-Mischka, W. Wyrzykowski, P. Banasik, *Leksykon przedsiębiorczości, podstawowe pojęcia używane w obszarze przedsiębiorczości*, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2017.
2. M. Kostera, *O przedsiębiorczości historie niezwykle, studia przypadków z przedsiębiorczości humanistycznej*, Difin, Warszawa 2014.
3. R. Milewski, *Podstawy ekonomii*, Wyd. PWE, Warszawa 2007.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Ćwiczenia audytoryjne i warsztatowe z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych: analiza tekstów połączona z dyskusją, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, burza mózgów, studia przypadków pozwalające na kształtowanie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie pisemnego egzaminu, który sprawdza stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę projektu zespołowego i sposobu jego prezentacji oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: egzamin

Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę, na które składa się ocena projektu zespołowego (80%) i aktywność studenta w trakcie zajęć (20%).

Procentowy zakres ocen z egzaminu:

91 - 100% - bdb

81 - 90% - db+

71 - 80% - db

61 - 70% - dst+

51 - 60% - dst

50 - 0% - ndst

Punktowy zakres ocen z ćwiczeń:

27,5 - 30,0 pkt - bdb

24,5 - 27,0 pkt - db+

21,5 - 24,0 pkt - db

18,5 - 21,0 pkt - dst+

15,5 - 18,0 pkt - dst.

Na ocenę końcową z przedmiotu (wpisywaną do systemu USOS Web) w 50% wpływa wynik egzaminu oraz w 50% - zaliczenie ćwiczeń.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wkłady	30 h
Ćwiczenia	15 h
Konsultacje	10 h
Studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20 h
Przygotowanie projektu i materiałów na ćwiczenia	30 h
Przygotowanie do egzaminu	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 h
Punkty ECTS za przedmiot	5

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wkłady	15 h
Ćwiczenia	10 h
Konsultacje	20 h
Studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	30 h
Przygotowanie projektu i materiałów na ćwiczenia	30 h

Przygotowanie do egzaminu	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 h
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Warsztaty gospodarcze
Nazwa w języku angielskim:		Economic workshop
Język wykładowy:	język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Bartłomiej Suchodolski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Bartłomiej Suchodolski
Założenia i cele przedmiotu:		Zajęcia mają na celu uzupełnienie wiedzy ekonomicznej studentów administracji. Zostaną na nich przedstawione kluczowe dla gospodarki i ekonomii pojęcia i zjawiska.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma wiedzę na temat najważniejszych zjawisk i instytucji gospodarczych.	K_W03
W_02	Student ma wiedzę na temat sieci powiązań gospodarczych we współczesnym świecie.	K_W10 K_W12
W_03	Student ma wiedzę o podmiotach gospodarczych i relacjach o charakterze ekonomicznych, jakie zachodzą pomiędzy nimi.	K_W06
W_04	Student ma wiedzę o przepisach prawnych i zasadach organizacji i działalności podmiotów gospodarczych.	K_W14

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi obserwować dokonujące się w jego otoczeniu zjawiska i procesy gospodarcze.	K_U01
U_02	Student potrafi analizować otaczającą go rzeczywistość gospodarczą.	K_U03
U_03	Student potrafi wskazać uwarunkowania i przebieg zjawisk o charakterze gospodarczym, które implikują zmiany w organizacji struktur gospodarczych.	K_U05
U_04	Student potrafi inicjować działania grupowe w zakresie realizacji zadania projektowego.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student ma świadomość ewolucji otaczającego środowiska gospodarczego i konieczności dostosowywania się do tych przemian.	K_K04
K_02	Student potrafi wykorzystać wiedzę o strukturach i podmiotach gospodarczych dla działania przedsiębiorczego.	K_K05
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Elementarna wiedza ekonomiczna.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gospodarka i jej rodzaje. 2. Rynek, popyt, podaż. 3. Mikroekonomia. 4. Makroekonomia. 5. Bezrobocie i jego rodzaje. 6. Inflacja. 7. Finanse. 8. Pieniądz i gospodarka monetarna. 9. Budżet. 10. Gospodarka międzynarodowa. Globalizacja. 11. Cykl koniunkturalny. 12. Interwencjonizm państwowy i państwo w gospodarce. 		
Literatura podstawowa:		

1. S.A. Greenlaw, D. Shapiro, W. Karpa, P. Maszczyk, *Mikroekonomia – Podstawy*, OpenStax Poland, Warszawa 2022.
2. Milewski R., Kwiatkowski E., *Podstawy ekonomii*, PWN, Warszawa 2013.
3. Rekowski M., *Wprowadzenie do mikroekonomii*, Akademia, Poznań 2008.
4. Krugman P., Wells R., *Makroekonomia*, PWN, Warszawa 2012.
5. Milewski R. (red.), *Podstawy ekonomii*, PWE, Warszawa 2007.
6. Rynarzewski T., Zielińska-Głębocka A., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWN, Warszawa 2006.

Literatura dodatkowa:

1. Begg D., Fisher S., Dornbusch R., *Ekonomia: mikroekonomia*, PWE, Warszawa 2007.
2. Begg D., Vernasca G., Fisher S., Dornbusch R., *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2014.
3. Budnikowski A., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWN, Warszawa 2003.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku, metoda projektu, burza mózgów, praca z tekstem źródłowym, metoda ćwiczeniowa, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu wiedzy przeprowadzana jest w trakcie zaliczenia pisemnego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału ćwiczeniowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje podczas ćwiczeń poprzez ocenę wykonywanych przez studentów projektów, ćwiczeń i studiów przypadków oraz ich udziału w dyskusji.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się poprzez ocenę aktywności studenta, sposobów argumentowania własnych poglądów, a także podejmowanych przez niego decyzji i wyborów w trakcie zadań wykonywanych indywidualnie bądź zespołowo podczas ćwiczeń.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Punktowy zakres ocen z ćwiczeń:

27,5 - 30,0 pkt - bdb

24,5 - 27,0 pkt - db+

21,5 - 24,0 pkt - db

18,5 - 21,0 pkt - dst+

15,5 - 18,0 pkt - dst.

Na ocenę końcową składają się łącznie punkty uzyskane z kolokwium oraz punkty otrzymane przez studenta za pracę podczas zajęć.

Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	45 h
Konsultacje	15 h
Studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20 h
Przygotowanie prac i materiałów na warsztaty	20 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	30 h
Konsultacje	20 h
Studiowanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20 h
Przygotowanie prac i materiałów na warsztaty	30 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Bezpieczeństwo i ochrona informacji
Nazwa w językuangielskim:	Security and informationprotection
Język wykładowy:	Język polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	Pierwszego stopnia
Rok studiów:	III
Semestr:	5
Liczba punktów ECTS:	3

Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Stanisław Topolewski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Stanisław Topolewski	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z organizacją, strukturami i realizacją przedsięwzięć z zakresu bezpieczeństwa i ochrony informacji. Wskazanie istotnych czynników wpływających na funkcjonowanie elementów systemu ochrony informacji. Kształtowanie umiejętności analizy i oceny źródeł zagrożeń i uwarunkowań oraz przeciwdziałania tym zagrożeniom.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię z zakresu bezpieczeństwa i ochrony informacji, posiada zaawansowaną wiedzę o mechanizmach funkcjonowania, zasadach ochrony i konsekwencjach naruszenia bezpieczeństwa informacji, zna strukturę i zasady działania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo informacji.		K_W02, K_W04, K_W05
W_02	Student posiada podstawową wiedzę o uwarunkowaniach organizacyjnych i prawnych, wzajemnych relacjach i zasadach kooperacji pomiędzy instytucjami na szczeblu krajowym, w obrębie wspólnoty europejskiej, a także na szczeblu międzynarodowym w zakresie bezpieczeństwa i ochrony informacji.		K_W08
W_03	Student posiada podstawową wiedzę o historii kształtowania się instytucji bezpieczeństwa informacji, zasadach i normach funkcjonowania organów państwowych.		K_W18
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Student potrafi samodzielnie interpretować zjawiska społeczne, dostrzec ich powiązania z dziedzinami prawa i administracji oraz dokonać ich analizy przy wykorzystaniu zdobytej wiedzy, potrafi zastosować zasady prawne z zakresu bezpieczeństwa informacji do omawianego zdarzenia.		K_U01, K_U03,
U_02	Umie identyfikować i interpretować dogmatycznie prawne, aksjologiczne i funkcjonalne problemy tworzenia i stosowania prawa.		K_U02
KOMPETENCJE			
K_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności dla myślenia i działania przedsiębiorczego. Student rozumie konieczność permanentnego doskonalenia posiadanej wiedzy w związku ze zmianą przepisów prawa. Ma pogłębioną świadomość swoich praw i obowiązków w relacji prawa autorskiego i własności przemysłowej. Dostrzega problemy i potrafi je umiejętnie rozwiązać wykorzystując zdobytą wiedzę.		K_01
Forma i typy zajęć:		Wykład	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Brak			
Treści modułu uczenia się:			

1. **Bezpieczeństwo informacji – aspekt teoretyczny:** pojęcie i istota informacji, informacja i jej znaczenie w życiu jednostki, organizacji, społeczeństwa i państwa.
2. **Formalno- prawne uwarunkowania bezpieczeństwa informacji:** źródła prawa dotyczące bezpieczeństwa informacyjnego (Polska, NATO, UE), podstawowe akty prawa, normatywne uwarunkowania bezpieczeństwa informacji (norma ISO 2700), prawne konsekwencje naruszenia bezpieczeństwa informacji, Informacje prawnie chronione, przedsiębiorstwa i inne.
3. **Źródła i przejawy zagrożeń informacyjnych:** definiowanie i klasyfikowanie zagrożeń, podstawowe kategorie zagrożeń z perspektywy bezpieczeństwa państwa, organizacji i bezpieczeństwa personalnego, wybrane obszary szczególnie narażone na zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego.
4. **Zarządzanie bezpieczeństwem informacji:** informacja jako zasób organizacji, zarządzanie informacją i jej bezpieczeństwem – aspekt teoretyczny, zarządzanie bezpieczeństwem w ujęciu systemowym - podstawy prawne, struktury organizacyjne, audyt, organizacja i wdrażanie systemów bezpieczeństwa informacyjnego.
5. **Służby odpowiedzialne za ochronę informacji:** Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Służba Kontrwywiadu Wojskowego; Służba Wywiadu Wojskowego; Agencja Wywiadu; Policja; Straż Graniczna; Żandarmeria Wojskowa inne.
1. **Ochrona Informacji Niejawnych:** pojęcie informacji niejawnych i jej rodzaje, zagrożenia, prawne regulacje, organizacja systemu ochrony informacji niejawnych, podział i kompetencje, bezpieczeństwo osobowe (postępowania sprawdzające, kontrolne,); bezpieczeństwo fizyczne informacji niejawnych; bezpieczeństwo przemysłowe; szkolenie w zakresie ochrony informacji niejawnych; kancelaria tajna i obieg dokumentów, nadzór i kontrola .
2. **Ochrona Danych osobowych:** ochrona danych osobowych – pojęcie i istota, podstawowe zagrożenia, prawne uwarunkowania, organizacja systemu ochrony, administrator i inspektor ochrony danych osobowych.
3. **Bezpieczeństwo teleinformatyczne w przetwarzaniu informacji:** pojęcie i podstawowe zasady bezpieczeństwa teleinformatycznego, zagrożenia, podstawowe wymagania wobec bezpieczeństwa teleinformatycznego i systemów teleinformatycznych, metody i środki stosowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa.
4. **Przestępczość komputerowa:** pojęcie przestępstwa w aspekcie prawnym i kryminologicznym, pojęcie i rodzaje przestępstw komputerowych, przestępczość komputerowa w Polsce w świetle oficjalnych raportów i statystyk, konsekwencje przestępczości komputerowej z perspektywy bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego, walka z przestępczością komputerową.
5. **Audyt i ocena bezpieczeństwa organizacji:** proces analizy ryzyka bezpieczeństwa informacji, przegląd znanych metodyk prowadzenia analizy i oszacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji, plan, cele, zakres, kryteria i program audytu, organizacja i przebieg audytu, działania poaudytowe, znaczenie audytu w systemie zarządzania bezpieczeństwem.
6. **Metody i sposoby przeciwdziałania zagrożeniom (ochrona i zabezpieczenie informacji):** polityka bezpieczeństwa, ryzyko w zarządzaniu bezpieczeństwem informacji, ochrona danych, ochrona techniczna, menadżer ds. bezpieczeństwa.

Literatura podstawowa:

K. Lidreman, *Bezpieczeństwo informacyjne*, Warszawa 2012;
 J. Janczak, A. Nowak, *Bezpieczeństwo informacyjne; Wybrane problemy*, Warszawa 2013.
 M. Kubiak, S. Topolewski, *Ochrona informacji w XXI wieku*, Siedlce 2016 r.

Literatura dodatkowa:

Ochrona informacji niejawnych. Teoria i praktyka red.M. Kubiak, S. Topolewski, wyd. UPH, Siedlce 2013.
 D. E., Denning *Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji*, Warszawa 2002
Informacyjne uwarunkowania współczesnego bezpieczeństwa, M. Kubiak, R. Białoskórski, UPH 2016

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Podstawową metodę dydaktyczną stanowi wykład z zastosowaniem prezentacji komputerowych. Omawiane zagadnienia poparte przykładami praktycznymi oraz analizą orzeczeń sądowych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów przeprowadzana jest w trakcie egzaminu pisemnego – test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: zaliczenie na ocenę

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie pisemnej (test jednokrotnego albo wielokrotnego wyboru składający się z 12 pytań).

Skala ocen:

12- 11 pkt – 5,0

10 pkt -4,5

9 pkt – 4,0

8 pkt - 3,5

7pkt – 3,0

6 – 0 pkt– 2,0

Na ocenę końcową z przedmiotu (wpisywaną do systemu USOS Web) w 100% wpływa wynik egzaminu.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne:

1. Godziny kontaktowe:

- 30 h wykładów;

- 8 h konsultacji

2. Praca własna studenta:

- czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych – 22 h;

- przygotowanie do egzaminu – 15 h.

Łączna liczba godzin: 75

Punkty ECTS: 3

Studia niestacjonarne:

1. Godziny kontaktowe:

- 18 h wykładów;

- 12 h konsultacji;

2. Praca własna studenta:

- czytanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych – 20 h;

-przygotowanie do egzaminu – 25 h.

Łączna liczba godzin: 75

Punkty ECTS: 3